

Råd om legers bruk av sosiale medier

Sosiale medier er viktige for å motta og spre kunnskap og for å bidra i samfunnsdebatten, men leger må være bevisste på at de ikke bryter lover eller etiske regler.

Sosiale medier som Facebook, Twitter, Eyr, blogger og andre Internett-fora gir gode muligheter for å skape og opprettholde faglige og sosiale nettverk. Rådet for legeetikk ser det som positivt at leger og medisinstudenter er aktive i slike fora, fordi dette er viktige måter å motta og spre kunnskap og bidra i samfunnsdebatten på – ikke minst om medisinske spørsmål.

Imidlertid er det viktig at leger og medisinstudenter ikke kommer i konflikt med helsepersonelloven (1) og profesjonsetiske forpliktelser i sin bruk av sosiale medier. De samme kravene må gjelde for åpne og lukkede fora. Leger må også være bevisste på at opplysninger i sosiale medier kan spres til åpne medier, for eksempel aviser.

Legers forpliktelser når de opptrer i sosiale medier er de samme som ellers

i yrkeslivet, og fremgår av Etiske regler for leger (2). Rådet for legeetikk vil derfor gi følgende råd i forhold til etikkreglene.

Forholdet til legerollen

Leger må være seg sin rolle som lege bevisst, og vurdere om det han eller hun legger ut av informasjon om seg selv på nettet, kan være egnet til å svekke den generelle tilliten eller påvirke et lege-pasient-forhold.

Leger må opprettholde den nødvendige profesjonelle distansen til pasientene for å unngå at lege-pasient-forholdet blir utsatt, noe som kan føre til uheldige bindinger, misforståelser, mangel på tillit og opplevelse av å bli utnyttet. Det kan ramme både pasient og lege. Derfor bør leger heller ikke akseptere å bli Facebook-venn med

nåværende eller tidligere pasienter, men avslå slike henvendelser på en høflig måte og med begrunnelse.

Leger må vise respekt, unngå språk som kan oppfattes støtende og diskriminerende, og være saklige i diskusjoner. De må ikke anbefale metoder for undersøkelser eller behandling som savner grunnlag i vitenskapelige undersøkelser eller tilstrekkelig medisinsk erfaring.

I den grad leger gir råd og anbefalinger, må de forholde seg til de kravene om nøyternhet som er nedfelt i Etiske regler for leger om markedsføring, og oppgi eventuelle interessekonflikter.

Forholdet til taushetsplikten

Sosiale medier kan være gode fora for å diskutere kliniske problemstillinger og

Illustrasjonsfoto Istockphoto/Thinkstock

erfaringer fra klinisk praksis, men slike diskusjoner må ikke omtale pasienter på en sånn måte at de kan gjenkjennes, heller ikke om pasienten gir samtykke til det. Gjenkjennbare opplysninger kan angå andre enn pasienten selv, for eksempel familie, på en direkte eller indirekte måte, og på nettet kan disse spres på en uforutsigbar måte.

En lege må aldri opplyse at det eksisterer et lege-pasient-forhold.

Forholdet til kolleger og medarbeidere

Leger og medisinstudenter må vise respekt for kolleger og medarbeidere. Diskusjoner må holdes på et saklig nivå.

Videre bør de tenke over om det de legger ut om seg selv eller andre på nettet, er forenlig med akseptabel profesjonell atferd og rimelig i forhold til medarbeidere, ansatte og arbeidsgiver.

Trond J. Markestad

trond.markestad@helse-bergen.no

Rådet for legeetikk

Den norske legeforening

Trond J. Markestad (f. 1945) er professor i pediatri ved Universitetet i Bergen og leder i Rådet for legeetikk i Den norske legeforening. Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Litteratur

1. Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven). www.lovdata.no/all/nl-19990702-064.html (29.3.2012).
2. Den norske legeforening. Etiske regler for leger. <http://legeforeningen.no/Om-Legeforeningen/Organisasjonen/Rad-og-utvalg/Organisasjonspolitiske-utvalg/etikk/etiske-regler-for-leger/> (29.3.2012).

Mottatt 12.3. 2012 og godkjent 22.3. 2012. Medisinsk redaktør Petter Gjersvik.

Saker behandlet av *Rådet for legeetikk* publiseres i årsmeldingene på nettsiden
www.legeforeningen.no/etikk